



Kiedy wykonuje się operację wszczepienia endoprotezy biodra?

data aktualizacji: 2025.09.08



Ból biodra, uczucie niestabilności czy ograniczenie ruchomości mogą być pierwszymi objawami poważnych zmian zwyrodnieniowych w obrębie stawu biodrowego. W początkowych stadiach schorzenia zwykle stosuje się leczenie zachowawcze (fizjoterapia i farmakoterapia) w połączeniu ze zmianą stylu życia. Zdarza się jednak, że choroba postępuje i konieczne staje się leczenie operacyjne. To właśnie w takich przypadkach najczęściej rozważa się wszczepienie endoprotezy biodra, czyli sztucznego stawu. Kiedy dokładnie podejmuje się decyzję o operacji i co warto o niej wiedzieć?

Najczęstsze wskazania do endoprotezoplastyki biodra

Operacja wszczepienia [endoprotezy biodra](#), czyli tzw. alloplastyka, jest zabiegiem rekomendowanym przede wszystkim tym pacjentom, u których doszło do nieodwracalnego uszkodzenia stawu biodrowego. Wskazaniem do jej wykonania może być:

- choroba zwyrodnieniowa stawu biodrowego - najczęstszy powód operacji; postępujące niszczenie chrząstki stawowej powoduje ból, sztywność i ograniczenie ruchu,
- reumatoidalne zapalenie stawów (RZS) - przewlekły stan zapalny może prowadzić do trwałego

- uszkodzenia stawów, w tym biodra,
- jałowa martwica głowy kości udowej – zaburzenie ukrwienia prowadzące do obumierania tkanek stawowych,
- złamania w obrębie biodra – szczególnie u osób starszych, gdy nie ma możliwości zespolenia kości w sposób pozwalający na zachowanie funkcji stawu,
- wady wrodzone lub pourazowe zniekształcenia stawu biodrowego.

Decyzję o kwalifikacji do zabiegu podejmuje ortopeda na podstawie obrazu klinicznego, zdjęć RTG i innych badań obrazowych (np. rezonansu magnetycznego).

Kiedy leczenie zachowawcze to za mało?

Leczenie operacyjne nie jest alternatywą dla leczenia zachowawczego, lecz ostatecznością. Zanim lekarz zaproponuje przeprowadzenie zabiegu, pacjent zwykle przechodzi długotrwałą drogę w terapii zachowawczej. W jej skład wchodzi np.:

- rehabilitacja ruchowa i ćwiczenia wzmacniające mięśnie,
- przyjmowanie leków przeciwbólowych i przeciwzapalnych,
- zmiana nawyków dnia codziennego, ograniczenie aktywności obciążających staw,
- redukcja masy ciała, jeśli występuje nadwaga.

Jeśli mimo podjętych działań pacjent wciąż odczuwa ból w rejonie stawu biodrowego, który uniemożliwia mu normalne funkcjonowanie, rozważa się wszczepienie endoprotezy. Chodzi tu jednak nie tylko o problemy z chodzeniem, wstawaniem czy siadaniem na krzesło, ale nawet o tak prozaiczne czynności jak zakładanie skarpetek. Często to właśnie stopniowo pogarszająca się jakość życia jest najważniejszym kryterium, które skłania do podjęcia decyzji o operacji.

Czy wiek ma znaczenie przy kwalifikacji do zabiegu?

Jeszcze do niedawna endoprotezy biodra były rozwiązaniem brany pod uwagę głównie u osób starszych, które wskutek zmian zwyrodnieniowych utraciły sprawność ruchową. Obecnie coraz częściej zabieg wykonuje się również u pacjentów 50+, a nawet 40+, którzy pomimo stosunkowo młodego wieku zmagają się z zaawansowaną chorobą stawu. Jest to czasem jedyna słuszna metoda leczenia u osób w średnim wieku, które chcą utrzymać swoją aktywność zawodową lub sportową. Nowoczesne protezy są trwałe i odporne na zużycie, a sam zabieg przeprowadzany jest technikami małoinwazyjnymi, co przyspiesza powrót do sprawności.

Jak przebiega operacja i co dalej?

Wszczepienie endoprotezy biodra to rutynowo wykonywana operacja w wielu ośrodkach ortopedycznych. Zabieg trwa zwykle 1-2 godziny, a pacjent pozostaje w szpitalu przez kilka dni. Już w pierwszej dobie po operacji rozpoczyna się rehabilitacja – na początku obejmuje ona pionizację, naukę chodzenia z pomocą kul i ćwiczenia izometryczne. W kolejnych tygodniach ma miejsce kontynuacja fizjoterapii: wzmacnianie mięśni, nauka prawidłowego wzorca chodu oraz zwiększanie zakresu ruchu w operowanym stawie. Pełen powrót do sprawności trwa zwykle od 3 do 6 miesięcy. W niektórych przypadkach wystarcza zaledwie kilka tygodni intensywnej rehabilitacji, aby pacjent mógł powrócić do codziennych aktywności.

Material partnera.